

Haarlem, 24 april 2018

Betreft: monitor discriminatie -onder embargo tot 26 april-

Geachte raadsleden,

Voor u ligt de 'Monitor Discriminatie 2017 Noord-Holland'. Dit is één van de negen regionale rapportages over discriminatie in Nederland. Alle rapportages en de landelijke rapportage 'Discriminatiecijfers 2017' zijn terug te vinden op discriminatie.nl. Hierin staan de cijfers van politie, antidiscriminatievoorzieningen (ADV's) en het College voor de Rechten van de Mens.

Discriminatie is niet altijd zichtbaar, wordt niet altijd herkend én wordt lang niet altijd gemeld. Uit onderzoek blijkt dat slechts één op de acht discriminatie-ervaringen ergens wordt gemeld. De gemelde discriminatie-ervaringen vormen dus het spreekwoordelijke topje van de ijsberg. Mede daarom is aanvullend onderzoek onder burgers belangrijk. Enkele gemeenten in Noord-Holland doet regelmatig onderzoek naar ervaren discriminatie onder inwoners, waardoor een meer compleet beeld ontstaat.

Daling van het aantal discriminatieklachten

In Noord-Holland valt in de eerste plaats op dat zowel bij de ADV's als bij de politie sprake is van een daling van het aantal gemelde discriminatieklachten en aangiften in vergelijking met 2016.

De daling van het aantal aangiften en meldingen bij de politie eenheid Noord-Holland van 16% ten opzichte van 2016 komt redelijk overeen met het landelijke beeld van de politie (een daling van 20%). Landelijk laten de ADV's gezamenlijk een daling zien van 1%.

Herkomst en huidskleur blijvend op nummer één

Veruit de meeste discriminatieklachten bij zowel ADV's als politie gaan over herkomst en huidskleur. Het is van belang dat er blijvende aandacht is voor racisme en dat melders zich serieus genomen en gesteund voelen.

LHBT's vooral last van discriminatie in eigen woonwijk

Het aantal discriminatieklachten op grond van (homo)seksuele gerichtheid is gedaald maar staat bij de politie blijvend op de tweede plaats. Bij dit type discriminatieklachten is vaak sprake van schelden, geweld, bedreiging en afpersing (via dating app's). De meeste zaken spelen zich af in de eigen woonwijk/directe woonomgeving. Wijkagenten kunnen een belangrijke rol spelen bij het voorkomen van escalatie en bemiddeling. In Kennemerland wordt structureel onderzoek gedaan naar discriminatie en de ervaren veiligheid van LHBT's door middel van het Pink Panel.

Allen die zich in Nederland bevinden, worden in gelijke gevallen gelijk behandeld.
Discriminatie wegens godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht of op welke grond dan ook, is niet toegestaan.

Veel discriminatieklachten over handicap bij ADV's

Een landelijke ontwikkeling is de sterke stijging van het aantal discriminatieklachten op grond van handicap. Dit type discriminatie-klachten komt vooral binnen bij de ADV's en het College voor de Rechten van de Mens; bij de politie wordt vrijwel geen aangifte gedaan over handicap of chronische ziekte. In het kader van de ratificatie van het VN verdrag voor rechten van mensen met een beperking zijn nu vooral gemeenten aan zet om dit te vertalen naar gemeentelijk beleid.

Moslimdiscriminatie en antisemitisme

Uit het aantal moslimdiscriminatieklachten bij de ADV's of de politie komt niet naar voren dat de urgentie hoog is op dit gebied. Echter, de algehele vijandigheid jegens islam en moslims in Nederland wordt in de moslimgemeenschappen breed gevoeld. Bij informele gesprekken met moslims komt vaak naar voren dat zij vijandigheid ervaren vanwege hun godsdienst, vooral bij vrouwen met een hoofddoek speelt dit.

Bij ADV's en politie komen ook weinig klachten binnen over antisemitisme. Wel is bekend dat sommige joden blijvend op hun hoede, en soms angstig, zijn en dat politiebewaking wordt ingezet rondom sommige joods-religieuze activiteiten.

Polarisatie

Onze indruk is dat de polarisatie in Nederland toeneemt. Politiek en media spelen hier een onmiskenbare rol in. Ofschoon polarisatie niet uit de cijfers blijkt, zet Bureau Discriminatiezaken zich in om die te verminderen; mede omdat we zien en horen wat het met mensen kan doen als ze in een hoek gezet worden of met vijandigheid tegemoet getreden worden. Eén van de projecten van het BD is verbinding door religie en levensbeschouwing.

Cijfers ter vergelijking

In de Monitor staat ook een overzicht van alle gemeenten in Noord-Holland met het aantal klachten per 1.000 inwoners.

In de landelijke rapportage staan cijfers van alle eenheden, zodat ook daarmee een vergelijking kan worden gemaakt.

Op 26 april worden zowel de eenheidsrapportages als de landelijke gepubliceerd. Diezelfde dag brengt het Openbaar Ministerie haar rapport over discriminatiecijfers in 2017 naar buiten.

Win het vertrouwen van mensen die te maken krijgen met discriminatie

Het komt nog steeds voor dat een baliemedewerker bij de politie geen aangifte wil opnemen omdat die op eigen initiatief beslist dat de zaak niet onder het strafrecht valt en een melder wegstuurt. Door middel van trainingen van het baliepersoneel kan dit worden voorkomen.

Het is tevens van belang dat de politie doorverwijst naar ADV's als men het gevoel heeft dat melders meer ondersteuning nodig hebben. Gemeenten laten soms te weinig aan hun burgers zien dat zij het tegengaan van discriminatie belangrijk vinden. Discriminatie is vaak ook bestuursrechtelijk aan te pakken; daarmee kan een gemeente een rol nemen.

Preventie is uiteraard nog beter, opdat het helemaal niet plaatsvindt.

Mocht u meer willen weten, een toelichting willen, een nader onderzoek of advies: wij gaan hierover graag met u in gesprek.

We hopen dat u met belangstelling en nieuwsgierigheid de Monitor zult lezen en vernemen graag uw reactie.

Met vriendelijke groet,

Frederique Janss
Bureau Discriminatiezaken Kennemerland